

Nr 323.

Av herrar **Ericsson** i Sörsjön och **Nilsson** i Varuträsk, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 95, med förslag till vapenförordning.*

Vissa bestämmelser angående försäljning eller annan överlåtelse av skjutvapen ha funnits ända sedan år 1918, då den första författningen härom utfärdades. De först antagna bestämmelserna voro emellertid av ganska lindrig beskaffenhet. Vid tidpunkten för Hitlers övertagande av den politiska makten i det tyska riket blev det uppenbart, att mot det demokratiska samhällsskicket fientliga sammanslutningar av den bruna nazistiska färgen organiserades inom olika länder, däribland även Sverige. Med hänsyn till den fara som dylika sammanslutningar ansågos innebära, därigenom att de otvivelaktigt voro inriktade på att med våld tillvälla sig makten, ansågs det nödvändigt vidtaga vissa skyddsåtgärder, bl. a. genom att begränsa medborgarnas möjligheter att komma i besittning av skjutvapen samt ammunition till dessa vapen. I överensstämmelse härmed genomfördes år 1934 den nu gällande vapenförordningen i syfte att tillgodose förenämnda önskemål. Ehuru några ändringar sedan dess ej genomförts, ha dock från olika håll gång efter annan framförts erinringar mot vissa i vapenförordningen förefintliga stadganden samt i anslutning härtill yrkanden av den innebörden att en omarbetning av desamma borde verkställas. Kritiken har emellertid ej kännetecknats av någon inbördes samstämmighet, eftersom det kan konstateras, att medan från vissa håll ytterligare skärpningar förordats så ha från andra påyrkats uppmjukningar.

I den nu till innevarande års riksdag avlämnade propositionen nr 95 med förslag till ny vapenförordning bibehålles fortfarande det sedan år 1934 gällande stadgandet, att tillstånd för innehav av skjutvapen måste sökas, och däremot torde någon erinran icke kunna göras. Motionärerna dela departementschefens och utredningens uppfattning, att kontroll över innehav av dylika vapen alltså är erforderlig. Den inskränkning i friheten, som den enskilde i detta avseende ålägges att underkasta sig, kan icke anses så särskilt betungande, i all synnerhet om man tar i betraktande, att ett gevär ej blir utslitet förrän efter åtskillig tids användning och sålunda inköp av sådant ej behöver ske så ofta. Annorlunda förhåller det sig med ammunitionen, vilken är en förbrukningsvara av helt annat slag än skjutvapnet, varigenom ständig förnyelse och upprepade inköp erfordras. Det framgår av nu föreliggande proposition, att liksom tidigare skall gevärsammunition för jaktändamål fortfarande vara underkastad licensförfarande. I olikhet med

förslaget hysa motionärerna den uppfattningen, att tillräcklig anledning till bibehållande av detta tvång icke föreligger. Vid behandlingen av ansökan om förvärv av skjutvapen bli ju sökandens lämplighet och kvalifikationer så långt sig göra låter prövade, och vid sådant förhållande förefaller det mycket rimligt, att en person, som ansetts kvalificerad att inneha ett gevär för jaktändamål, också utan särskilt tillstånd skall äga rätt att tillhandla sig den för detsamma erforderliga ammunitionen. Även om man vill ge ett erkännande i vad det gäller den föreslagna decentraliseringen av ansökningsförfarandet, varigenom det är meningen att den lokala polismyndigheten ensam skall pröva ansökan om förvärv av ammunition, så kvarstår fortfarande en onödig pappersexercis, vilken både polismyndigheten och den enskilde borde befrias ifrån. Härigenom kunna också vissa inbesparingar åstadkommas såväl för staten som för den enskilde medborgaren. Såsom skäl för bibehållande av det ansökningsförfarande, varom här är fråga, anföres att även om en person vid ett visst tillfälle befunnits lämplig att inneha skjutvapen av kulgevärstyp, så innebär detta icke någon garanti för att han allt framgent skulle komma att besitta de erforderliga garantierna. Med anledning härav kan framhållas, att det säkerligen kan inträffa, att en person, vilken vid en tidigare tidpunkt befunnits lämplig att inneha skjutvapen, likväl någon tid senare kan ha dokumenterat sig såsom ej tillräckligt kvalificerad. Men om så visar sig vara förhållandet, så förefaller det utgöra en både naturlig och tillräcklig åtgärd att vederbörande utan dröjsmål fråntages skjutvapnet. Befrias den olämplige medborgaren från vapnet, så kan han ju icke längre använda den ammunition som eventuellt finnes kvar. I detta sammanhang torde böra framhållas, att enligt propositionen skall ammunition till hagelgevär liksom tidigare kunna inköpas utan särskilt tillstånd. Motionärerna ha ingen erinran att göra emot bibehållandet av denna frihet för den enskilde medborgaren, men å andra sidan förtjänar det måhända påpekas, att ett hagelgevär med därtill hörande ammunition i en vettvillings hand även innebär risker i så måtto, att människor kunna dödas, och att detta förekommer är ju allmänt känt. Det framgår vidare av propositionen, att skytteföreningar tillhörande det frivilliga skytteväsendet och vissa frivilliga försvarsorganisationer liksom hittills skola vara berättigade att för övningsändamål tillhandahålla sina medlemmar ammunition utan att dessa behöva inneha särskilt tillstånd att förvärva ammunition. Motionärerna vilja gärna understryka vikten av att den hitintills rådande ordningen i fråga om det frivilliga skytteväsendet får bibehållas. Skulle exempelvis den enskilde medborgaren åläggas att ansöka om tillstånd till förvärv av den ammunition, som användes vid skjutbanorna, så vore därmed sannolikt grunden lagd till en rasering av denna för vårt land ur försvarssynpunkt viktiga verksamhet. Enligt propositionen skall det åligga skytteföreningarna att ombesörja effektivaste möjliga kontroll över utlämnandet och användningen av övnings-

ammunition, och utlämnande av ammunition till medlem skall ske mot kvitto. Redan nu torde kunna förutskickas, att förfarandet med kvitto icke kommer att nämnvärt bidra till främjandet av det avsedda ändamålet. Det enda säkra torde vara, att papperskvarnen får mera arbete än förut, men då åtgärden icke kan anses innebära något större ingripande, föreligger ej anledning till annan slutsats än att man får nöja sig med att invänta resultatet av densamma.

Av det anförda torde framgå, att motionärerna för närvarande äro inriktade på ett godkännande av den föreslagna vapenförordningen utom vad det gäller det bibehållna stadgandet, som föreskriver skyldighet att ansöka om tillstånd för inköp av kulgevärsammunition för jaktändamål. Denna bestämmelse är enligt vår mening onödig, och vi tillåta oss därför i anslutning till vad ovan anförts vördsamt hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 med förslag till ny vapenförordning måtte uttala sig för en sådan ändring, att medborgare, som beviljats tillstånd att inneha skjutvapen, må utan särskilt tillstånd äga rätt att förvärva ammunition till dylikt vapen.

Stockholm den 22 mars 1949.

Evald Ericsson.

i Sörsjön.

Magnus Nilsson.
